

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København
Jr.nr. 2026-7200

Den 7. oktober 2026

Høringssvar til uddrag til udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive høringssvar til uddrag til udkast til bekendtgørelse om prioritering af kapacitet i det kollektive elforsyningsnet

Generelle bemærkninger

Dansk Erhverv finder det grundlæggende positivt, at den brede forståelse af netvenlighed fastholdes i nærværende høringsudgave af § 15, så der ud over begrænset netadgang kan lægges vægt på bl.a. projektets belastningsprofil, geografiske placering, fleksibilitet samt tekniske og driftsmæssige egenskaber. Dansk Erhverv finder det afgørende, at denne brede forståelse også operationaliseres og afspejles i den konkrete administration af § 15.

Dansk Erhverv påpeger, at det med de foreslåede ændringer til § 15 er en afgørende forudsætning for netvenlighedskriteriets virkning, at der hurtigst muligt udvikles en bredere portefølje af metoder og netprodukter, som gør det muligt for forskellige typer af netkunder at dokumentere og forpligte sig til netvenlig adfærd. Dansk Erhverv understreger i den forbindelse behovet for, at nye metoder og netprodukter udvikles og anmeldes, så de er kommercielt anvendelige og kan opnå bred anvendelse blandt netkunderne. Det forudsætter bl.a., at produkterne giver tilstrækkelig forudsigelighed til at kunne indgå som grundlag for investerings- og finansieringsbeslutninger. I den forbindelse anbefales det, at der hurtigst muligt arbejdes på at udvikle netprodukter, der sikrer en mere hensigtsmæssig risikofordeling mellem den kollektive elforsyningsvirksomhed og netkunden, herunder gennem en mere afgrænset afbrydelsesrisiko og større forudsigelighed om omfanget og varigheden af eventuelle afbrydelser. Dansk Erhverv anbefaler, at man tidligt og systematisk inddrager netkunderne i metodeudviklingen heraf.

Dansk Erhverv støtter derfor, at aftaleparterne med den politiske aftale om akutplanen opfordrer de kollektive elforsyningsvirksomheder til hurtigst muligt at udvikle nye metoder og produkter. Dansk Erhverv finder det ligeledes positivt, at ministeren ved genbesøget af prioriteringsmodellen i 2027 skal følge op på, om der skal arbejdes efter at pålægge de kollektive elforsyningsvirksomheder at anmelde yderligere produkter.

Dansk Erhverv anerkender samtidig, at begrænset netadgang kan være et vigtigt redskab til at understøtte en bedre udnyttelse af den eksisterende netkapacitet. Begrænset netadgang bør imidlertid ikke på sigt udvikle sig til det primære grundlag for vurderingen af netvenlighed. En bred og operationel

portefølje af metoder og netprodukter er derfor afgørende for, at den brede forståelse af netvenlighed også afspejles i den konkrete administration af prioriteingsmodellen, og at netvenlighed kan anvendes på et objektivt og ikke-forskelsbehandlende grundlag, jf. § 15, stk. 1.

Dansk Erhverv finder det endeligt positivt, at det med den reviderede § 15 tydeliggøres, at vurderingen af netvenlighed skal ske inden for rammerne af Forsyningstilsynets kompetence til at godkende relevante metoder. Det bidrager til større klarhed om den regulatoriske ramme for vurderingen af netvenlighed. Dansk Erhverv understreger samtidig vigtigheden af, at den endelige udformning og anvendelse af § 15 sker i overensstemmelse med elmarkedsdirektivets regler om den regulerende myndigheds kompetence til at godkende metoder vedrørende betingelser og vilkår for adgang til nettet samt de danske gennemførelsesregler i elforsyningslovens § 73 a. Det er afgørende for at minimere risikoen for efterfølgende retlig usikkerhed og deraf følgende forsinkelser af nettilslutninger med potentielt væsentlige konsekvenser for investeringssikkerheden i elektrificeringen.

Specifikke bemærkninger

Prioriteringsbekendtgørelsen – Vedr. hjemmelsgrundlag for netvenlighedskriteriet – § 15

Dansk Erhverv hæfter sig ved, at de kollektive elforsyningsvirksomheders vurdering af projekters netvenlighed med ændringerne i nærværende høring skal bero på metoder, der er anmeldt til og godkendt af Forsyningstilsynet. Dansk Erhverv noterer sig samtidig, at der ved bekendtgørelsens ikrafttrædelse ikke vil foreligge en egentlig metode for vurderingen af netvenlighed. Det fremgår således af tillægsbetænkningen til lovforslaget til akutplanen¹, at der på sigt skal udvikles mere detaljerede metoder til operationaliseringen af dele af modellen, herunder netvenlighedskriteriet, som skal anmeldes til og godkendes af Forsyningstilsynet.

De kollektive elforsyningsvirksomheders vurdering af netvenlighed vil efter Dansk Erhvervs forståelse derfor i en periode alene bero på allerede eksisterende metoder og vilkår for netadgang, indtil øvrige metoder er anmeldt til og godkendt af Forsyningstilsynet. Det følger særligt af § 15, stk. 3, hvorefter et projekt anses for netvenligt, hvis det accepterer vilkår om begrænset netadgang efter stk. 2, nr. 1, når der ikke foreligger en godkendt metode efter stk. 2, nr. 2, som finder anvendelse på det pågældende projekt.

Dansk Erhverv henleder i den forbindelse opmærksomheden på elmarkedsdirektivets regler om den regulerende myndigheds kompetence til at godkende metoder vedrørende betingelser og vilkår for adgang til nettet samt de danske gennemførelsesregler i elforsyningslovens § 73 a. Dansk Erhverv finder det afgørende, at den endelige udformning og anvendelse af § 15 sker inden for disse rammer, så der ikke efter bekendtgørelsens ikrafttrædelse opstår fornyet retlig usikkerhed om Forsyningstilsynets godkendelseskompetence. En sådan usikkerhed vil efter Dansk Erhvervs vurdering indebære risiko for yderligere forsinkelser af nettilslutninger med potentielt væsentlige konsekvenser for investeringssikkerheden i elektrificeringen.

¹ https://www.folketingstidende.dk/samling/20252/lovforslag/L23/20252_L23_tillaegsbetaenkning.pdf

Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til sit tidligere høringssvar, hvor Dansk Erhverv tilsvarende anbefalede, at risikoen for at hele eller dele af den konkrete udmøntning af prioriteringsmodellen efterfølgende viser sig at kræve Forsyningstilsynets forudgående godkendelse, minimeres.

Vedr. afgrænsningen af netvenlighedskriteriet – § 15, stk. 1 og 2

Dansk Erhverv finder det positivt, at § 15 fortsat giver mulighed for en bred vurdering af netvenlighed, hvor der ud over begrænset netadgang kan lægges vægt på bl.a. projektets belastningsprofil, geografiske placering, fleksibilitet i forbrug eller produktion samt tekniske og driftsmæssige egenskaber. Dansk Erhverv finder det afgørende, at denne brede forståelse også afspejles i den konkrete administration af bestemmelsen.

Dansk Erhverv finder samtidig grundlæggende positivt, at det reviderede udkast til § 15 tydeliggør Forsyningstilsynets rolle i godkendelsen af metoder efter elforsyningslovens § 73 a, som ligger til grund for vurderingen af netvenlighed. Det vil efter Dansk Erhvervs vurdering understøtte en objektiv, gennemsigtig og ensartet vurdering af netvenlighed.

Dansk Erhverv hæfter sig imidlertid ved samspillet mellem § 15, stk. 1 og 2. Efter stk. 1 skal de kollektive elforsyningsvirksomheder ved prioriteringen lægge vægt på projekternes netvenlighed, ”*på objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis*”. Stk. 2 er derimod udformet som en ”kan-bestemmelse”, hvorefter de kollektive elforsyningsvirksomheder *kan* lægge vægt på de oplyste forhold ved vurderingen af et projekts netvenlighed. Dette adskiller sig samtidig fra den politiske aftale om akutplanen, hvor det fremgår, at Energinet og netvirksomhederne i vurderingen bl.a. *skal* lægge vægt på de pågældende forhold ved vurdering af netvenlighed.

Dansk Erhverv finder denne uoverenstemmelse uhensigtsmæssig. En kan-bestemmelse indebærer efter Dansk Erhvervs vurdering en risiko for, at alle relevante og dokumenterede forhold ikke inddrages i vurderingen af et projekts netvenlighed, selv om der foreligger godkendte metoder for anvendelsen af de pågældende forhold. Det kan medføre, at den brede forståelse af netvenlighed ikke afspejles i den konkrete administration og samtidig indebære risiko for forskellig praksis på tværs af de kollektive elforsyningsvirksomheder. Det harmonerer efter Dansk Erhvervs vurdering dårligt med udgangspunktet i stk. 1 om, at netvenlighed skal anvendes objektivt og ikke-forskelsbehandlende.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at § 15, stk. 2, ændres fra en kan- til en skal-bestemmelse, således at de kollektive elforsyningsvirksomheder skal inddrage alle relevante og dokumenterede forhold ved vurdering af netvenlighed, som der foreligger godkendte metoder for, når forholdene er relevante for den konkrete kapacitetsbegrænsning. Det vil efter Dansk Erhvervs vurdering i højere grad sikre, at den brede forståelse af netvenlighed også afspejles i den konkrete administration og anvendes på et objektivt og ikke-forskelsbehandlende grundlag. Udformningen af en sådan skal-bestemmelse bør samtidig sikre de kollektive elforsyningsvirksomheder et tilstrækkeligt operationelt råderum til at foretage den konkrete vurdering af netvenlighed under hensyntagen til den konkrete kapacitetssituation.

Vedr. perioden frem mod anmeldelse og godkendelse af nye metoder for netvenlighed – § 15, stk. 2 og 3

Efter § 15, stk. 3, anses et projekt for netvenligt, hvis det accepterer vilkår om begrænset netadgang efter stk. 2, nr. 1, når der ikke foreligger en godkendt metode efter stk. 2, nr. 2, som finder anvendelse på projektet. Bestemmelsen indebærer dermed, at begrænset netadgang får en særskilt betydning for vurderingen af netvenlighed i perioden frem mod, at der udvikles og godkendes metoder, som gør det muligt at inddrage de øvrige forhold efter stk. 2, nr. 2.

Dansk Erhverv finder, at dette indebærer en risiko for, at vurderingen af netvenlighed i praksis i overvejende grad kommer til at bero på begrænset netadgang, hvis udviklingen og godkendelsen af øvrige metoder ikke sker med tilstrækkelig hastighed. Dette skal særligt ses i lyset af, at der ikke er fastsat en tidsramme for, hvornår de nødvendige metoder efter stk. 2, nr. 2, skal være udviklet og anmeldt til Forsyningstilsynet. Den politiske aftale om akutplanen opfordrer ganske vist de kollektive elforsyningsvirksomheder til hurtigst muligt at udvikle nye metoder og produkter, men fastsætter ikke en nærmere tidsfrist herfor.

En længere periode, hvor vurderingen af netvenlighed i overvejende grad beror på begrænset netadgang, kan samtidig udfordre hensynet i § 15, stk. 1, om, at netvenlighed skal anvendes på objektiv og ikke-forskelsbehandlende vis. Ikke alle projekter vil nødvendigvis have adgang til eller mulighed for at anvende de eksisterende produkter for begrænset netadgang, selv om projekterne på anden vis kan have egenskaber, der bidrager til en hensigtsmæssig og effektiv udnyttelse af elnettet. Det understreger efter Dansk Erhvervs vurdering behovet for, at de øvrige metoder efter stk. 2, nr. 2, udvikles og godkendes hurtigst muligt.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at der fastsættes klare tidsrammer for udvikling og anmeldelse af metoder efter stk. 2, nr. 2. En model kunne eksempelvis være, at der, når der er truffet beslutning om at udvikle et nyt netprodukt eller metoder, som udgangspunkt bør foreligge et konkret forslag inden for seks måneder, hvorefter Forsyningstilsynet bør træffe afgørelse inden for tre måneder. Det vil efter Dansk Erhvervs vurdering understøtte, at den brede vurdering af netvenlighed kan operationaliseres inden for en rimelig tidshorisont og samtidig begrænse risikoen for, at begrænset netadgang i praksis bliver det varige primære grundlag for vurderingen af netvenlighed.

Såfremt en sådan tidsramme ikke kan fastsættes i bekendtgørelsen, anbefaler Dansk Erhverv, at ministeren inden for rammerne af eksisterende bemyndigelser sikrer den nødvendige fremdrift i udviklingen og anmeldelsen af nye metoder og netprodukter. Det er afgørende for, at § 15 i praksis kan administreres på et bredt, objektivt og ikke-forskelsbehandlende grundlag.

Dansk Erhverv anerkender samtidig, at udviklingen af nye metoder og netprodukter kan kræve tilvejebringelse af erfaringer og dokumentation, herunder gennem demonstrationsprojekter, før der foreligger et tilstrækkeligt grundlag for en egentlig metodeanmeldelse. Tidsrammerne for udviklingen af netprodukter og metoder bør derfor fastsættes under hensyntagen til den enkelte metodes kompleksitet og behovet for et tilstrækkeligt dokumentationsgrundlag. Det bør samtidig sikres, at der er transparens for netkunderne om, hvilke metoder der er under udvikling, status for arbejdet og det forventede tidspunkt for anmeldelse og operationel anvendelse.

I forlængelse heraf understreger Dansk Erhverv vigtigheden af, at Forsyningstilsynets behandling og godkendelse af nye metoder og netprodukter sker med den nødvendige hastighed. En hurtigere udvikling og anmeldelse vil således ikke i sig selv være tilstrækkelig, hvis efterfølgende godkendelsesprocesser bliver en flaskehals. Dansk Erhverv fastholder derfor anbefalingen fra sit tidligere høringssvar om hurtigere behandling af metodeanmeldelser, klare sagsbehandlingsfrister og mulighed for principgodkendelser, hvor dette er muligt og hensigtsmæssigt.

Endelig henviser Dansk Erhverv til bemærkningerne til § 18, stk. 5, i sit tidligere høringssvar, hvorefter relevante netprodukter under udvikling eller godkendelse samt konkret planlagt netudbygning bør indgå i vurderingen af, om en anmodning forventes at kunne imødekommes inden for en rimelig tidshorisont. Denne problemstilling får yderligere betydning med § 15, stk. 2, nr. 2, og stk. 3. Efter stk. 2, nr. 2, kan de øvrige forhold ved vurderingen af netvenlighed først anvendes, når der foreligger godkendte metoder, mens begrænset netadgang efter stk. 3 får en særlig betydning, indtil sådanne metoder foreligger. Dansk Erhverv finder derfor, at et projekt ikke bør stilles ringere alene som følge af, at en relevant metode eller et relevant netprodukt endnu ikke er anmeldt eller godkendt, hvis der foreligger en konkret og tilstrækkeligt fremskreden proces, som med en rimelig sikkerhed forventes at kunne muliggøre nettilslutning inden for en rimelig tidshorisont. Dette er særligt væsentligt for projekter, der på tidspunktet for vurderingen allerede har foretaget betydelige investeringer i projektmodning og gennemført omfattende plan- og myndighedsprocesser, herunder med henblik på at opfylde de mødenheds- og fremdrifts krav, der følger af Energinets nye sagsbehandlingsmodel for større nettilslutninger.

Vedr. anmeldte, men endnu ikke godkendte vilkår – § 15, stk. 2, nr. 1

Dansk Erhverv noterer sig positivt, at § 15, stk. 2, nr. 1, giver mulighed for at lægge vægt på accept af begrænset netadgang eller andre fleksible vilkår, som er anmeldt til Forsyningstilsynet og godkendes inden indgåelsen af nettilslutningsaftalen. Bestemmelsen kan dermed understøtte, at Forsyningstilsynets behandling af en allerede anmeldt metode ikke i sig selv forsinker behandlingen af konkrete nettilslutningsanmodninger.

Dansk Erhverv bemærker imidlertid, at et anmeldt vilkår kan blive ændret som led i Forsyningstilsynets behandling eller efterfølgende ikke blive godkendt i den anmeldte form. En netkunde kan dermed have accepteret vilkår og fået sin netvenlighed vurderet på grundlag af en metode, hvis endelige indhold endnu ikke er kendt. Dette kan skabe usikkerhed om både projektets prioritering og de tekniske og økonomiske forudsætninger, som netkunden har lagt til grund.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det præciseres, hvordan et projekt stilles, hvis et anmeldt vilkår efterfølgende ændres væsentligt eller ikke godkendes i den anmeldte form. Netkunden bør i sådanne tilfælde ikke stilles ringere som følge af ændringer, der ligger uden for netkundens kontrol.

Dansk Erhverv hæfter sig samtidig ved, at en tilsvarende mulighed ikke fremgår af § 15, stk. 2, nr. 2. Mens anmeldte vilkår efter nr. 1 kan indgå i vurderingen, forudsætter anvendelsen af de øvrige forhold efter nr. 2, at der allerede foreligger en metode, som er godkendt af Forsyningstilsynet. Denne forskel kan efter Dansk Erhvervs vurdering yderligere medvirke til, at begrænset netadgang og øvrige fleksible vilkår efter nr. 1 får en særlig betydning for vurderingen af netvenlighed i perioden frem mod godkendelsen af øvrige metoder.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at Energistyrelsen redegør for baggrunden for denne forskel og undersøger, om der også for metoder efter stk. 2, nr. 2, kan etableres en ordning, der gør det muligt at inddrage anmeldte metoder, inden den endelige godkendelse foreligger, uden at Forsyningstilsynets godkendelseskompetence foregribes.

Vedr. prioritering mellem projekter, der anses for netvenlige – § 15, stk. 3

Efter § 15, stk. 3, anses et projekt for netvenligt, hvis det accepterer vilkår om begrænset netadgang, når der ikke foreligger en godkendt metode efter stk. 2, nr. 2, som finder anvendelse på projektet. Bestemmelsen fastlægger imidlertid ikke, hvordan netvenlighed skal tillægges betydning ved prioriteringen mellem flere projekter i samme prioriteringskategori, som alle opfylder betingelsen efter stk. 3.

Dansk Erhverv finder, at dette kan skabe usikkerhed om prioriteringen i tilfælde, hvor flere projekter i samme kategori og netområde accepterer samme vilkår om begrænset netadgang, men hvor den tilgængelige kapacitet ikke er tilstrækkelig til at imødekomme alle projekterne.

Dansk Erhverv finder, at netvenlighed bør kunne vurderes gradueret og ikke alene som et binært kriterium for, om et projekt er netvenligt eller ej. Projekter kan i forskellig grad bidrage til at afhjælpe den konkrete kapacitetsbegrænsning og til en mere effektiv udnyttelse af elnettet. Disse forskelle bør kunne tillægges betydning ved prioriteringen mellem projekter inden for samme prioriteringskategori.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det tydeliggøres, at netvenlighed inden for den enkelte prioriteringskategori skal kunne vurderes gradueret på baggrund af projektets konkrete effekt på den relevante kapacitetsbegrænsning. Det bør samtidig præciseres, hvilke objektive og ikke-forskelsbehandlende kriterier der finder anvendelse, hvis flere projekter vurderes at være lige netvenlige.

Vedr. udvikling af netprodukter

Den foreslåede § 15 indebærer efter Dansk Erhvervs vurdering, at udviklingen og tilgængeligheden af relevante netprodukter får væsentlig betydning for prioriteringsmodellens funktion i praksis. Dette gælder navnlig i perioden frem mod udvikling og godkendelse af de øvrige metoder efter stk. 2, nr. 2.

Dansk Erhverv henviser i den forbindelse til sit tidligere høringssvar, hvor Dansk Erhverv fremhævede behovet for hurtig udvikling, anmeldelse og godkendelse af relevante netprodukter. Den politiske aftale om akutplanen understreger tilsvarende behovet for, at de kollektive elforsyningsvirksomheder hurtigst muligt udvikler nye metoder og produkter.

Dansk Erhverv finder det afgørende, at disse produkter ikke alene udvikles hurtigt, men også udformes, så de er kommercielt anvendelige for netkunderne og dermed kan opnå en bred anvendelse i markedet. Netprodukter, som får betydning for virksomhedernes prioritering og adgang til nettet, bør give tilstrækkelig forudsigelighed om bl.a. omfanget og varigheden af begrænsninger, så virksomhederne kan vurdere de tekniske og økonomiske konsekvenser og træffe investerings- og finansieringsbeslutninger på et tilstrækkeligt oplyst grundlag.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at netbrugerne inddrages systematisk i udviklingen af nye netprodukter og metoder. En sådan inddragelse skal bidrage til, at produkterne både understøtter en effektiv udnyttelse af elnettet og er anvendelige for de virksomheder, der skal efterspørge og anvende dem.

Vedr. netvenlige løsninger – § 15, stk. 7

Dansk Erhverv hæfter sig endelig ved, at § 15, stk. 7, fastslår, at netvenlige løsninger ved drifts- eller kapacitetsmæssige begrænsninger først tildeles anmodninger i de højere prioriterede kategorier. Det fremgår imidlertid ikke nærmere, hvad der forstås ved ”netvenlige løsninger”, herunder om begrebet omfatter begrænset netadgang og øvrige netprodukter efter stk. 2.

Denne afgrænsning er efter Dansk Erhvervs vurdering væsentlig. Hvis adgangen til et bestemt netprodukt samtidig har betydning for et projekts mulighed for at blive vurderet som netvenligt, kan der opstå en situation, hvor et projekt ikke har adgang til det relevante produkt som følge af sin prioriteringskategori og efterfølgende stilles ringere i vurderingen af netvenlighed, fordi projektet ikke kan anvende det pågældende produkt.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at det præciseres, hvad der forstås ved ”netvenlige løsninger” i stk. 7, herunder om begrebet omfatter de netprodukter og vilkår, der er omfattet af stk. 2, og hvordan bestemmelsen spiller sammen med vurderingen af netvenlighed efter stk. 2 og 3.

Vedr. begrænset netadgang og den langsigtede netudbygning

Dansk Erhverv finder det positivt, at begrænset netadgang og andre fleksible netprodukter kan bidrage til en bedre udnyttelse af den eksisterende netkapacitet og muliggøre tidligere nettilslutning i områder med kapacitetsbegrænsninger. Sådanne løsninger ændrer imidlertid ikke i sig selv på det underliggende behov for udbygning og forstærkning af elnettet.

Dansk Erhverv finder det derfor vigtigt, at anvendelsen af begrænset netadgang ikke medfører, at netkundernes faktiske og langsigtede kapacitetsbehov reduceres eller bortfalder fra grundlaget for planlægningen af elnettet. Hvis et projekt alene indgår i planlægningsgrundlaget med den kapacitet, som projektet kan få adgang til på begrænsede vilkår, er der risiko for, at det fremtidige kapacitetsbehov undervurderes. Det kan efter Dansk Erhvervs vurdering svække grundlaget for en rettidig og tilstrækkelig udbygning af elnettet.

Dansk Erhverv anbefaler derfor, at netkundernes fulde og forventede kapacitetsbehov fortsat registreres og indgår i de kollektive elforsyningsvirksomheders planlægningsgrundlag, også når netkunden accepterer begrænset netadgang eller andre fleksible vilkår. Begrænset netadgang bør således understøtte en bedre udnyttelse af den eksisterende kapacitet, men ikke i sig selv reducere det kapacitetsbehov, der lægges til grund for den langsigtede netplanlægning.

Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for opfølgende spørgsmål

Frederik Lundhøj Jensen

Chefkonsulent